گزارش کوتاه

مجله دانشگاه علوم پزشکی بابل
دوره بیستم، شمارهٔ ۸، مرداد ۱۳۹۷، صفحه ۷۳-۶۹

علائم و درگیری های زونای چشمی در بیماران بستری شده در بیمارستان آیت الله روحانی شهر بابل

مهرنوش قاسمی (MD)[۱]، مانا بازی برون (MD)[۲*]، معصومه بیانی (MD)[۲]، فاطمه روزبه ساهرودکلایی (MD)[۳]

۱-مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، پژوهشکده سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران
۲-مرکز تحقیقات بیماریهای عفونی و گرمسیری، پژوهشکده سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران
۳-گروه بیماریهای عفونی و گرمسیری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، ساری، ایران

دریافت: ۹۶/۱۰/۱۹، اصلاح: ۹۶/۱۲/۲۶، پذیرش: ۹۷/۲/۱۷

خلاصه

سابقه وهدف: ازآنجاییکه در بیماران مبتلا به زونای افتالمیک، درگیری داخل چشمی شایع بوده و حتی گاهی منجر به عوارض تهدید کننده بینایی می شود، لذا این مطالعه با هدف تعیین علائم و درگیری های زونای چشمی در بیماران مبتلا انجام شد.

مواد وروش‌ها: این مطالعه مقطعی بصورت نمونه گیری آسان بر روی ۲۶ بیمار مبتلا به هرپس چشمی بستری شده در بیمارستان آیت اله روحانی بابل طی سالهای ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۵ انجام شد. متغیرهای سن، جنس، چشم درگیر، بیماری همراه، علائم همراه در بیمارانی که با تشخیص هرپس زوستر افتالمیکوس بستری بودند، مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: میانگین سنی بیماران مورد بررسی ۱۶/۳±۶۱/۶ سال بود. نیمی (۵۰ درصد) از افراد مبتلا مرد بودند و در ۱۵ مورد (۵۷/۷ درصد) چشم چپ درگیر بود. پرفشاری خون در ۱۱ مورد (۴۲/۳ درصد) و دیابت در ۹ مورد (۳۴/۶ درصد) وجود داشت. درد با فراوانی ۲۳ مورد (۸۸/۵ درصد)، اریتم و ضایعه پوستی هر کدام با فراوانی ۱۵ مورد (۵۷/۷ درصد) شایعترین علائم همراه در بیماران مورد بررسی بود. در معاینه چشمی بیماران ۶ نفر (۲۳/۱ درصد) نرمال بود و در ۲۰ مورد (۷۶/۹ درصد) عوارض مشاهده شد.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که درد شایعترین علامت زونای چشمی بوده و درگیری چشمی در اکثر موارد با عوارضی همراه می باشد.

واژه‌های کلیدی: زونای چشمی، علائم بیماری، عوارض.

مقدمه

هرپس زوستر بیماری است که در اثر فعال شدن مجدد ویروس وریسلا زوستر در فردی که قبلا به آبله مرغان مبتلا شده بود، ایجاد می شود و علل و عوامل مختلفی را در فعال شدن مجدد ویروس دخیل دانسته اند (۱). این بیماری اگر چه خود محدودشونده است، لیکن به خاطر عوارضی که ایجاد می کند دارای اهمیت است و با کاهش کیفیت زندگی و صرف هزینه همراه است (۳و۲). بروز زوستر در سراسر جهان به علل ناشناخته در حال افزایش است(۴). نقص سیستم ایمنی بویژه ایمنی سلولی که با افزایش سن رخ می دهد و می تواند با بیماری های دیگری نیز همراهی داشته باشد، قویا با افزایش خطر ابتلا به عفونت وریسلایی شدید و عارضه دار همراه است (۵). طی ۶ سال گذشته، واکسن برای پیشگیری از هرپس زوستر در افراد مسن با ایمنی سالم مورد تایید قرار گرفته است(۳). از طرفی اپیدمیولوژی این بیماری، تحت تاثیر واکسن زوستر نیز قرار نگرفته است و عدم توصیه قوی پزشکان برای تجویز آن، مانع بزرگی برای استفاده از این واکسن بوده است.(۴) هرپس زوستر افتالمیکوس، درگیری شاخه افتالمیک عصب ۵ کرانیال است (۶) و ۳۰-۲۰ درصد افراد در طول زندگیشان به هرپس زوستر مبتلا می شوند و از این تعداد تقریبا ۲۰-۱۰ درصد هرپس زوستر افتالمیکوس می باشند که در صورت عدم درمان ضد ویروسی تقریبا نیمی از آنها دچار درگیری چشمی می شوند (۷). انواع تظاهرات چشمی عبارتاز: اختلال عملکرد پلکی در نتیجه اسکار، پتوزپارالیتیک،کونژکتیویت، اپی اسکریت، اسکلریت،کراتیت عفونی یا نوروتروفیک، ایدیووسیکلیت، رتینیت هموراژیک، نکروز حاد رتین، کروئیدیت، پاپیلیت، نوریت رتروبولبار، آتروفی اپتیک، مردمک ارژیل روبرستون، فلج مردمکی، افتالمویلژی اینترنوکلئار، گلوکوم حاد یا مزمن، سندرم رآس اربیت و افتالمی سیمپاتیتیک می باشد. مساله مهم در خصوص این عوارض این می باشد که می‌توانند به کوری منجر شوند (۵). ازآنجاییکه در بیماران مبتلا به زونای افتالمیک،درگیری داخل چشمی شایع بوده و حتی گاهی منجر به عوارض تهدید کننده بینایی می شود، لذا در این تحقیق الگوی تظاهرات چشمی در بیماران مبتلا به زونای چشمی بستری در بیمارستان روحانی مورد بررسی قرار گرفت. زیرا شناسایی زودرس درگیری چشمی در بیماران مبتلا به زونای افتالمیک و درمان به موقع آنها برای جلوگیری از عوارض تاخیری و تهدیدکننده بینایی می تواند کمک کننده باشد.

▣ این مقاله حاصل طرح تحقیقاتی به شماره ۹۵۰۲۴۱۹ دانشگاه علوم پزشکی بابل می باشد.
* مسئول مقاله: دکتر مانا بازی برون
آدرس: بابل، دانشگاه علوم پزشکی، پژوهشکده سلامت، مرکز تحقیقات بیماریهای عفونی و گرمسیری. تلفن: ۰۱۱-۳۲۱۹۹۵۹۶
E-mail:manabaziboron@gmail.com

[DOR: 20.1001.1.15614107.1397.20.8.10.2]
[DOI: 10.18869/acadpub.jbums.20.8.69]

مواد و روش ها

این مطالعه مقطعی پس از تصویب در کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی بابل با کد MUBABOL.HRI.REC.۱۳۹۵.۷۱بصورت نمونه گیری آسان بر روی بیماران بستری در بیمارستان آیت اله روحانی بابل طی سالهای ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۵ انجام شد. افرادی که با تشخیص هرپس زوستر افتالمیکوس در سرویس عفونی بستری شدند و پس از مشاوره چشم پزشکی در درمانگاه چشم تحت معاینه با اسلیت لمپ و فوندوسکوپی قرار گرفتند و بیماری نیز براساس علائم بالینی (۸) و نظر پزشک متخصص تائید گردید، وارد مطالعه شدند. متغیر های مورد بررسی شامل سن، جنس، چشم درگیر، بیماری همراه (پرفشاری خون، دیابت، هایپرلیپیدمی، انفارکتوس مغزی و بیماری ایسکمیک قلب) علائم همراه (تورم، اریتم، ضایعه پوستی، درد، اشک ریزش، سوزش و تاری دید) و معاینه (ادم، اپی اسکلریت، کونژکتیویت، یووئیت، فلج عصب، کراتیت و گلوکوم) بود.

بیماری های همراه بر اساس شرح حال از بیمار مشخص گردید و علائم همراه بر اساس معاینه متخصص عفونی و متخصص چشم بررسی گردید. اطلاعات بدست آمده پس از کدگذاری وارد کامپیوتر شد و توسط نرم افزار آماری SPSS20 مورد آنالیز قرار گرفت و شاخص های آمار توصیفی استخراج گردید.

یافته ها

این مطالعه بر روی ۲۶ بیمار مبتلا به هرپس چشمی انجام شد. میانگین سنی بیماران مورد بررسی ۱۶/۳±۶۱/۶ سال بود که در محدوده ۲۶ تا ۸۸ سال قرار داشت. نیمی از افراد مبتلا مرد بودند و در ۱۵ مورد (۵۷/۷ درصد) چشم چپ درگیر بود. پرفشاری خون در ۱۱ مورد (۴۲/۳ درصد) و دیابت در ۹ مورد (۳۴/۶ درصد) وجود داشت (جدول ۱).

درد با فراوانی ۲۳ مورد (۸۸/۵ درصد)، اریتم و ضایعه پوستی هر کدام با فراوانی ۱۵ مورد (۵۷/۷ درصد) شایعترین علائم همراه در بیماران مورد بررسی بود. در معاینه چشمی بیماران ۶ نفر (۲۳/۱ درصد) بدون مشکل بودند و معاینه چشمی آنها نرمال بود و در ۲۰ مورد (۷۶/۹ درصد) عوارض مشاهده شد. کونژکتیویت با فراوانی ۹ مورد (۳۴/۶ درصد)، اپی اسکلریت با ۷ مورد (۲۶/۹ درصد) و ادم با ۶ مورد (۲۳/۱ درصد) شایعترین یافته مشاهده شده در معاینه چشمی بیماران مورد بررسی بود (جدول ۲).

جدول ۱. توزیع مشخصات پایه ای بیماران مبتلا به هرپس چشمی

مشخصات پایه ای		تعداد(درصد)
جنس	مرد	۱۳(۵۰)
	زن	۱۳(۵۰)
چشم درگیر	چپ	۱۵(۵۷/۷)
	راست	۱۱(۴۲/۳)
بیماری همراه	پرفشاری خون	۱۱(۴۲/۳)
	دیابت	۹(۳۴/۶)
	هایپرلیپیدمی	۴(۱۵/۴)
	انفارکتوس مغزی	۴(۱۵/۴)
	بیماری ایسکمیک قلب	۴(۱۵/۴)

جدول ۲. توزیع علائم و نتایج معاینه چشمی بیماران مبتلا به هرپس چشمی

علائم و معاینات		تعداد(درصد)
علائم	تورم	۱۱(۴۲/۳)
	اریتم	۱۵(۵۷/۷)
	ضایعه پوستی	۱۵(۵۷/۷)
	درد	۲۳(۸۸/۵)
	اشک ریزش	۳(۱۱/۵)
	سوزش	۴(۱۵/۴)
	تاری دید	۱(۳/۸)
معاینه	ادم	۶(۲۳/۱)
	اپی اسکلریت	۷(۲۶/۹)
	کونژکتیویت	۹(۳۴/۶)
	یووئیت	۴(۱۵/۴)
	فلج عصب	۲(۷/۷)
	کراتیت	۲(۷/۷)
	گلوکوم	۲(۳/۸)

بحث و نتیجه گیری

نتایج بررسی حاضر نشان داد که ۲۰ نفر (۷۶/۹ درصد) از افراد مورد بررسی در معاینه دچار عوارض چشمی شده بودند. درمطالعه ای که توسط Puri و همکارانش در سال ۲۰۱۱ انجام شده بود ۶۸ بیمار مبتلا به هرپس زوستر افتالمیکوس تحت بررسی قرار گرفتند که ۷۷/۹ درصد این بیماران، انواعی از درگیری چشمی را نشان دادند (۹) که شبیه مطالعه حاضر بوده و بیانگر اهمیت درگیری چشمی در این بیماران می باشد. فلذا می بایست معاینات چشمی در این بیماران مد نظر قرار بگیرد. در مطالعه حاضر کونژکتیویت با فراوانی ۹ مورد (۳۴/۶ درصد)، اپی اسکلریت با ۷ مورد (۲۶/۹ درصد) و ادم با ۶ مورد (۲۳/۱ درصد) شایعترین یافته مشاهده شده در بیماران مورد بررسی بود. درمطالعهPuri و همکارانش از ۶۸ بیمار مبتلا به هرپس زوستر افتالمیکوس تحت بررسی، درگیری پلک و آدنکس ها، شایعترین نوع درگیری چشمی بود (۴۵/۸٪) و به دنبال آن،کنژکتیویت با ۴۱/۱٪، عوارض قرنیه با ۳۸/۲٪ و یووئیت با ۱۹/۱٪ جزء درگیری های چشمی در این بیماران بودند (۹) و در مطالعه مشابهی که توسط Borkar و همکارانش در هاوایی انجام شد از ۱۳۴ بیمار مبتلا به هرپس زوستر افتالمیکوس شایعترین تظاهر چشمی، درماتیت بوده و به دنبال آن کراتیت و کنژکتیویت قرار داشتند (۶).

همچنین در مطالعه دیگری که توسط Yawn و همکارانش در منسیوتای آمریکا صورت گرفت، از میان ۲۰۳۵ بیمار مبتلا به HZO، ۹٪ درگیری چشمی داشتند که عوارض چشمی شایع شامل: کراتیت۷۶/۲٪، یووئیت ۴۶/۶٪ و کنژکتیویت ۳۵/۴٪ بوده است (۳) مقایسه مطالعه حاضر و سایر مطالعات انجام شده حاکی از تنوع تظاهرات چشمی در بین این بیماران می باشد. همچنین نتایج مطالعات مختلف نشان داد که کنژکتیویت از بیماری های شایع بوده که بعنوان تظاهرات چشمی در اکثر مطالعات گزارش شده است.در مطالعه حاضر درد با فراوانی ۲۳ مورد (۸۸/۵ درصد)، اریتم و ضایعه پوستی هر کدام با فراوانی ۱۵ مورد (۵۷/۷ درصد) شایعترین علائم همراه در بیماران مورد بررسی بود. در مطالعه ای که توسط

[DOR: 20.1001.1.15614107.1397.20.8.10.2]
[DOI: 10.18869/acadpub.jbums.20.8.69]

Schaftnaar و همکارانش در آفریقای جنوبی بر روی ۴۸ بیمار صورت گرفت تاری دید در ۹۴٪ و درد چشمی در ۷۹٪ موارد گزارش شد (۱۰). در مطالعه حاضر میانگین سنی بیماران مورد بررسی ۱۶/۳±۶۱/۶ سال بود. درمطالعه ای که توسط Puri و همکارانش انجام شد۶۴/۷٪ بیماران مبتلا به هرپس زوستر افتالمیکوس سن بالای ۴۰ سال داشتند (۹). همچنین در مطالعه دیگری که توسط Edell و همکارانش در واشنگتون بر روی ۶۴ بیمار انجام شد، ۷۱٪ بیماران بالای ۶۰ سال سن داشتند (۱۱) و در مطالعه Tran و همکارانش در میامی آمریکا نیز سن متوسط بروز بیماری، ۱۳/۸٪±۶۸ سال بود (۱۲). مقایسه نتایج مطالعه حاضر و سایر مطالعات انجام شده نشان می دهد سن درگیری بیماری در سنین بالا می باشد.در مطالعه حاضر توزیع جنسیتی افراد مورد بررسی برابر بود. درمطالعه ای که توسط Puri و همکارانش انجام شد از ۶۸ بیمار مبتلا به هرپس زوستر افتالمیکوس ۵۴/۴٪ مرد و ۴۵/۶٪ زن بودند (۹) و یا در مطالعه ای که توسط Kahloun و همکارانش انجام شد از ۴۵ بیمار مورد بررسی ۵۳/۳٪ بیماران مرد و ۴۶/۷٪ زن بودند (۷) که شبیه نتایج مطالعه حاضر می باشد. نتایج مطالعه حاضر نشان داد عوارض چشمی در نسبت قابل ملاحظه ای از بیماران مورد بررسی وجود داشت و درگیری چشمی همراه با عوارض بود. لذا لزوم اقدامات پیشگیرانه برای جلوگیری از نابینایی ضروری به نظر می رسد.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بابل جهت حمایت از این تحقیق تقدیر و تشکر می گردد.

[DOR: 20.1001.1.15614107.1397.20.8.10.2]
[DOI: 10.18869/acadpub.jbums.20.8.69]

Symptoms and complications of Herpes Zoster Ophthalmicus in Patients Admitted to Ayatollah Rouhani Hospital in Babol

M. Ghasemi (MD)[1], M. Baziboron (MD)*[2], M. Bayani (MD)[2], F. Roozbeh Sahroodkolahi (MD)[3]

1.Social Determinants of Health Research Center, Health Research Institute, Babol University of Medical Sciences, Babol, I.R.Iran
2.Infectious Diseases and Tropical Medicine Research Center, Health Research Institute, Babol University of Medical Sciences, Babol, I.R.Iran
3.Department of Infectious Diseases and Tropical Medicine, Islamic Azad University, Sari Branch, Sari, I.R.Iran

J Babol Univ Med Sci; 20(8); Aug 2018; PP: 69-73
Received: Jan 9th 2018, Revised: Mar 17th 2018, Accepted: May 7th 2018.

ABSTRACT

BACKGROUND AND OBJECTIVE: Since in patients with herpes zoster ophthalmicus (HZO), intraocular involvement is common and sometimes leads to eye-threatening complications, the aim of this study was to determine the symptoms and complications of herpes zoster ophthalmicus in patients.

METHODS: This cross-sectional study was performed through convenience sampling among 26 patients with herpes zoster ophthalmicus admitted to Ayatollah Rouhani Hospital in Babol during 2009-2016. Variables such as age, gender, involved eye, associated disease, and associated symptoms were evaluated in patients diagnosed with herpes zoster ophthalmicus.

FINDING: The mean age of the patients was 61.6±16.3 years. Half of patients (50%) were male and the left eye was involved in 15 cases (57.7%). Hypertension was observed in 11 cases (42.3%) and diabetes was observed in 9 cases (34.6%). Pain was observed in 23 cases (88.5%), and erythema and skin lesions were the most commonly observed symptoms in the patients, each with a frequency of 15 (57.7%). Six patients (23.1%) were normal in the ophthalmologic examination and complications were observed in 20 cases (76.9%).

CONCLUSION: The results of this study showed that pain is the most common symptom of herpes zoster ophthalmicus and eye involvement is associated with complications in most cases.

KEY WORDS: *Herpes zoster ophthalmicus (HZO), Symptoms of the Disease, Complications*.

Please cite this article as follows:

Ghasemi M, Baziboron M, Bayani M, Roozbeh Sahroodkolahi F. Symptoms and complications of Herpes Zoster Ophthalmicus in Patients Admitted to Ayatollah Rouhani Hospital in Babol. J Babol Univ Med Sci. 2018;20(8):69-73.

***Corresponding Author: M. Baziboron (MD)**
Address: Infectious Diseases and Tropical Medicine Research Center, Health Research Institute, Babol University of Medical Sciences, Babol, I.R.Iran
Tel: +98 11 32199596
E-mail: manabaziboron@gmail.com

[DOR: 20.1001.1.15614107.1397.20.8.10.2]
[DOI: 10.18869/acadpub.jbums.20.8.69]

References

1.Rasoulinejad M, Haji Abdolbaghi M, Hadadi A, Yektanejad Jorshari T. The study of underline diseases in patients with herpes zoster in Imam Khomeini Hospita Complex (1992–2000). Iran J Infect DisTrop Med. 2004; 9(24): 24-30. [In Persian]

2.Zamanian A, Pilehvar M, Farshchian M. The Study of Herpes Zoster in Patients who Referred to the Dermatology Ward of Sina Hospital of Hamadan between 1994-98. Avicenna J Clin Med 2002;8(4). 0-0. [In Persian]

3.Yawn BP, Wollan PC, St Sauver JL, Butterfield LC. Herpes zoster eye complications: rates and trends. Mayo Clin Proc. 2013; 88(6):562-70.

4.Cohen EJ, Kessler J. Persistent dilemmas in zoster eye disease. Br J Ophthalmol. 2016; 100(1):56-61.

5.Moniuszko A, Sosnowska M, Zajkowska A, Garkowski A, Czupryna P, Pancewicz S, et al. Blindness resulting from orbital complications of ophthalmic zoster. Postepy Dermatol Alergol. 2015; 32(5):396-9.

6.Borkar DS, Tham VM, Esterberg E, Ray KJ, Vinoya AC, Parker JV, et al. Incidence of herpes zoster ophthalmicus: results from the Pacific Ocular Inflammation Study. Ophthalmology. 2013; 120(3):451-6.

7.Kahloun R, Attia S, Jelliti B, Attia AZ, Khochtali S, Yahia SB, et al. Ocular involvement and visual outcome of herpes zoster ophthalmicus: review of 45 patients from Tunisia, North Africa. J Ophthalmic Inflamm Infect. 2014; 4:25.

8.Anderson E, Fantus RJ, Haddadin RI. Diagnosis and management of herpes zoster ophthalmicus. Dis Mon. 2017; 63(2):38-44.

9.Puri LR, Shrestha GB, Shah DN, Chaudhary M, Thakur A. Ocular manifestations in herpes zoster ophthalmicus. Nepal J Ophthalmol. 2011; 3(2):165-71.

10.Schaftenaar E, Meenken C, Baarsma GS, McIntyre JA, Verjans GM, Peters RP. Early- and late-stage ocular complications of herpes zoster ophthalmicus in rural South Africa. Trop Med Int Health. 2016; 21(3):334-9.

11.Edell AR, Cohen EJ. Herpes simplex and herpes zoster eye disease: presentation and management at a city hospital for the underserved in the United States. Eye Contact Lens. 2013; 39(4):311-4.

12.Tran KD, Falcone MM, Choi DS, Goldhardt R, Karp CL, Davis JL, et al. Epidemiology of Herpes Zoster Ophthalmicus: Recurrence and Chronicity. Ophthalmology. 2016; 123(7):1469-75.

[DOR: 20.1001.1.15614107.1397.20.8.10.2]
[DOI: 10.18869/acadpub.jbums.20.8.69]